

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Borgsmoskolan 2 i Norrköpings kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Borgsmoskolan 2. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Borgsmoskolan 2 i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i låg utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre omfattning variera arbetsuppgifter och redovisningsformer samt ge eleverna möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver beakta varje elevs individuella förutsättningar och behov när de planerar och genomför undervisningen.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i låg utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ta fram och tillämpa strategier för att förmedla att de har höga förväntningar på eleverna i undervisningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 29 april 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i låg utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Undervisningens mål och syfte

Lärarna tydliggör till viss del för eleverna vilka mål som undervisningen inriktas mot och vilket syfte olika arbetsmoment har. Inför ett nytt arbetsområde berättar lärarna för eleverna vad de ska arbeta med och varför kunskapen är viktig. I dessa sammanhang strävar lärarna efter att koppla ämnet och innehållet i en elevnära kontext som eleverna känner igen sig i och som intresserar dem. Exempelvis då de behandlar Förintelsen gör de jämförelser med dagsaktuella händelser. Det varierar däremot om lärare återkommer och förtydligar undervisningens olika aktiviteter och moment till målen med undervisningen under arbetets gång. Det är till exempel inte lika vanligt när elever mestadels arbetar med enskilda uppgifter.

Variation i undervisningen

Undervisningen innehåller endast en liten variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer. Det varierar mellan ämnen och klasser hur omväxlande undervisningen är och om eleverna ges möjlighet att delta i gruppundervisning eller om de mestadels arbetar på egen hand. Under de lektioner där det sker gemensam undervisning använder lärarna olika media och material för att förtydliga och variera undervisningen. De arbetar då ofta modellerande, till exempel genom att de löser en uppgift tillsammans och att eleverna därefter arbetar enskilt med liknande uppgifter. Dock finns det också elever som i huvudsak får arbeta enskilt med individuella arbetsuppgifter, utan variation, vare sig vad gäller olika aktiviteter eller stoff. Inom skolenheten har lärarna börjat diskutera hur undervisningen kan bli mer varierad och även att eleverna ska ges möjlighet att redovisa sina kunskaper på olika sätt. De elever som deltar i gemensamma genomgångar har möjlighet att redovisa sina kunskaper muntligen, i övrigt begränsas redovisningar i huvudsak till att elever enskilt löser arbetsuppgifter skriftligen.

Undervisningen innehåller sällan övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans. Det är främst vid gemensamma genomgångar som eleverna ibland ges möjlighet att resonera tillsammans. I de sammanhangen handlar det om att läraren ställer frågor till eleverna och att eleverna med hjälp av följdfrågor utvecklar svaren. Utöver att lärare ställer frågor planeras inte undervisningen så att eleverna får öva sig på att både uttrycka sina egna åsikter och lyssna till andras synpunkter utifrån olika teman och ämnen. Däremot kan diskussioner ibland uppstå spontant då de till exempel tittar på nyhetssändningar. Lärarna och rektorn har här till identifierat att de behöver se till att elever som i huvudsak arbetar enskilt även ges möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre omfattning variera arbetsuppgifter och redovisningsformer samt ge eleverna möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningens arbetsuppgifter saknar en tillräcklig variation för att stimulera eleverna att lära. Även redovisningsformer varierar sällan och eleverna ges här till små möjligheter att delta i övningar där de får reflektera och diskutera tillsammans. Det finns en risk att alltför mycket enskilt arbete leder till bristande engagemang hos eleverna och därmed även begränsar lärandet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar arbetet med att variera undervisningens arbetsuppgifter och redovisningsformer. Förslagsvis kan de utgå från det påbörjade arbetet med att kartlägga vilka arbetssätt som bäst gynnar respektive elev. Vidare kan lärarna se över vilka redovisningsformer som lämpar sig bäst kopplat till ämne och innehåll samt till elevers olika behov. Lärarna kan i detta arbete även se över när gemensam reflektion och diskussion kan övas och vilka stödstrukturer som behövs för att alla elever ska ges möjlighet att delta i övningarna.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Här till granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Lärarna anpassar i begränsad omfattning arbetssätt och arbetsuppgifter efter elevernas individuella förutsättningar och behov. Personalen får viss information om elevernas förutsättningar från eleverna, vårdnadshavarna och avlämnande skolenhet när eleverna ska börja på resursskolan. Informationen berör dock mestadels sociala aspekter. Resursskolan har

nyligen omorganiserats och det har varit frekventa lärarbyten. Enligt lärarna saknar de därmed tillräcklig information om eleverna och det pågår därför en kartläggning av elevernas behov och förutsättningar utifrån såväl sociala som kunskapsrelaterade aspekter. Det gör att lärarna inte vet om det verkligen är de bästa arbetssätten som tillämpas för eleverna, exempelvis att många elever i hög utsträckning arbetar individuellt med frågor kopplade till ett läromedel. Allt eftersom lärarna har tillräcklig information gör de emellertid vissa anpassningar, såsom att elever ges större utmaningar genom att följa undervisningen med en annan grupp och att undervisningen utökas med fler ämnen. Vid den undervisning som är gemensam deltar dock eleverna i genomgångar och utför samma arbetsuppgifter med samma material, trots varierande förutsättningar. I vissa ämnen finns visserligen förenklade material för elever som behöver detta, men i övrigt motsvarar anpassningarna av material inte behoven. Exempelvis uppger lärarna att fler elevers lärande skulle gynnas av instruktioner som är utformade efter den enskilda elevens behov så att elever har möjlighet att bli mer självständiga. De anpassningar av arbetssätt som främst genomförs är att elever arbetar enskilt, antingen i ett eget rum eller i klassrummet. Ett visst förändringsarbete pågår dock för att enskilda arbetsuppgifter ska minska och för att eleverna ska ges bättre möjligheter att interagera med varandra i undervisningen.

Lärarna ger eleverna ett visst anpassat stöd i undervisningen, men stödet är inte alltid tillräckligt aktivt och individanpassat. Flera lärare använder stödstrukturer, såsom visuellt stöd, tidshjälpmedel och checklistor för att eleverna ska komma i gång och bibehålla fokus under lektionerna. Dessutom ger lärarna ofta eleverna både muntliga och skriftliga instruktioner. Det förekommer här till att elever ges stöd genom tät återkoppling och bekräftelse vid varje steg när de arbetar enskilt om de behöver det och det finns även elever som får stöd så att de ska kunna arbeta mer självständigt. Exempelvis genom egna whiteboard-tavlor där instruktionerna är förstärkta med bildstöd och detaljnivån är anpassad just utifrån elevens egna behov. Lärarna har identifierat att fler elever är i behov av sådant stöd, men de har ännu inte hunnit se till att detta ges. Även om visst stöd ges till elever varierar det mellan lärarna om arbetsuppgifter förankras hos eleverna så att de förstår och kan genomföra dem. Under exempelvis en av observationerna är instruktionen en punktlista som eleverna får skriftligen. Trots detta behöver läraren förtydliga instruktionen enskilt för varje elev. Läraren behöver även visa såväl

resursperson som elev individuellt hur olika moment ska genomföras. I flera fall resulterar det i att läraren eller resursperson utför uppgiften och att eleven inte ges möjlighet att öva själv och att övriga elever behöver invänta hjälp. Det framkommer att samverkan mellan lärarna och resurspersonerna är begränsad, vilket innebär att inte all personal har kännedom om vilket stöd som eleverna behöver och därför blir stödet inte alltid tillräckligt behovsanpassat. Lärarnas arbete med att se till att stödet anpassas efter behoven försvåras också i de fall elever i huvudsak undervisas utanför klassrummet med hjälp av resurspersoner, eller då lärare under en och samma lektion undervisar elever i olika klassrum.

Struktur i undervisningen

Undervisningen är till viss del strukturerad på ett sätt som både ger en förutsägbarhet och en flexibilitet som möter elevernas behov. Det finns en tydlig ordning och struktur för hur skoldagen inleds och avslutas för respektive elev. Resurspersoner möter upp eleverna på morgonen och förmedlar därefter till berörda lärare om det är något särskilt som de kan behöva beakta i undervisningen. Utifrån den information som eleverna sedan får, både över skoldagen och för enskilda lektioner, vet de vad som ska hända. Däremot varierar det hur lektioner avslutas. Ibland signalerar lärarna lektionsslutet tydligt genom att lektionen avrundas gemensamt. Samtidigt är det även vanligt att lektionerna avrundas tidigare än avsatt tid av olika anledningar. Exempelvis om någon elev är klar med en arbetsuppgift och plockar undan sitt material förekommer det att fler elever följer efter och lektionen avslutas då i förtid trots att vissa elever är fortsatt engagerade i undervisningen. Vid behov kan undervisningen dock ställas om för att möta uppkomna behov eller situationer. Det gör lärarna dels utifrån vad som fungerar i undervisningen, dels utifrån att det för vissa elever finns uttalade strategier. Exempelvis förekommer det att personal tillsammans med elever har kommit överens om att eleverna genom en förutbestämd signal kan visa att de behöver en förändring vilket de då tillgodoser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver beakta varje elevs individuella förutsättningar och behov när de planerar och genomför undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att alla lärare inte tar tillräcklig hänsyn till att eleverna har olika behov av anpassningar och stöd när de planerar och genomför undervisningen. Det medför att stödet som eleverna får för att komma i gång och genomföra arbetsuppgifter är allt för begränsat. Det finns en risk att det begränsade lärarstödet gör att eleverna tappar motivationen och att deras möjlighet att utvecklas så långt som möjligt begränsas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under rektorns ledning, identifierar vilka behov av individanpassningar som finns så att alla lärare medvetet planerar hur undervisningen på bästa sätt kan möta de individuella behoven. I arbetet bör förslagsvis ingå att lärarna, med stöd av elevhälsan, identifierar vilka faktorer som påverkar lärarnas möjligheter att anpassa undervisningens innehåll och uppgifter på ett sätt som möter elevernas stödbehov.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i låg utsträckning av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas motivation och självförtroende, men det finns även inslag som förmedlar

låga förväntningar på eleverna. I undervisningen är det vanligt att lärarna och resurspersonalen ger positiv respons på elevernas arbetsinsatser. Lärarna påtalar inför gruppen när eleverna visar på engagemang inför uppgifterna och uppmuntrar till deltagande i gemensamma genomgångar. Exempelvis förstärker lärare elevernas resonemang genom att uppmuntra dem till att utveckla hur de tänker samtidigt som läraren diskret utvidgar begreppsanvändningen. Lärarna kopplar också undervisningen till aktuella händelser och elevernas vardag, för att på så sätt skapa motivation. När eleverna visar intresse för något särskilt försöker dessutom lärare och resurspersonal att använda det i undervisningen för att ytterligare motivera eleverna. Det kan ibland handla om enskilda arbetsuppgifter då elever får arbeta med just det ämnesinnehåll som intresserar, men framför allt är det en strategi för att fånga elevers uppmärksamhet och på så sätt leda dem tillbaka till lärandet och pågående uppgifter. Även om det finns exempel på att lärare kan visa att de har höga förväntningar på elever, såsom att ge elever vissa utmaningar, finns det också inslag i undervisningen som visar på att förväntningar på eleverna är låga. Exempelvis avslutas många lektioner före utsatt tid, utan att lärarna gör några förändringar i till exempel lektionsupplägg så att eleverna kan tillgodogöra sig den planerade undervisningen. I stället avslutas lektioner för samtliga elever då en eller flera elever visar tecken på trötthet. Dessutom är skoldagarna generellt korta för eleverna och i flera fall är det otydligt vad det beror på. Det finns även elever vars skoldag slutar mitt i lektioner i något ämne, utan att det är tydligt för eleverna varför planeringen ser sådan ut. Enligt rektorn finns det i nuläget inte alltid någon tydlig motivering till elevers korta skoldagar eller planering för enskilda elevers scheman.

Lärarna arbetar i begränsad omfattning för att medvetandegöra eleverna om sitt lärande och sina förmågor. Visserligen ger lärarna viss återkoppling till eleverna under lektionerna, men utöver det synliggör inte lärarna progressionen för eleverna eller visar vad som är nästa steg i deras utveckling. Det finns förvisso lärare som låter eleverna testa nya arbetssätt för att de ska utveckla vissa förmågor, men de gör inte eleverna medvetna om detta för att reflektera över sitt lärande utifrån styrkor och utmaningar. Inom kollegiet pågår det diskussioner om hur eleverna ska medvetandegöras om vilka förmågor som testas vid de nationella proven i årskurs 6 och 9 och hur undervisningen behöver förändras så att eleverna

har möjlighet att utveckla dessa förmågor. Det pågår dock ännu inga insatser för att eleverna ska bli medvetna om sina förmågor.

Elevers involvering i undervisningen

Lärarna ger i begränsad omfattning eleverna möjlighet att ha inflytande över undervisningens utformning. I samband med att elever börjar på skolenheten ges eleverna viss möjlighet att framföra hur de vill arbeta, såsom önskemål om att arbeta enskilt i ett eget rum. Utöver det försöker lärare även fånga upp om det är något särskilt som elever verkar uppskatta, eller om det är något särskilt tillvägagångssätt som elever trivs med. Några lärare ställer ibland också frågor i slutet av en lektion om hur arbetet gick eller om elever är nöjda med slutresultatet. Det händer också att personalen informerar varandra om elevernas uppfattning om undervisningen, men det sker slumpvis och är avhängigt vilka ur personalen som träffas. Det finns dock inga systematiska strategier för att med regelbundenhet efterfråga och ta vara på elevernas synpunkter på undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ta fram och tillämpa strategier för att förmedla att de har höga förväntningar på eleverna i undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att i undervisningen finns inslag som förmedlar låga förväntningar på elever. Det förekommer att undervisningstiden förkortas, både för gruppen som helhet och för enskilda elever, utan att orsaken är tydliggjord för eleverna. Lärares förväntningar och förhållningssätt har betydelse för elevernas resultat. Det räcker inte att lärarna uppger att de har höga förväntningar på sina elever. De höga förväntningarna behöver ges uttryck i att lärarna också har ett förhållningssätt och ett bemötande som kan visa på detta, såsom att ställa utmanande men rimliga krav, samt att inte utgå från stereotypa föreställningar om vad elever kan klara av och behöver.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, initialt samtalar kring vilka strategier de i nuläget har för att visa höga förväntningar på eleverna och möjliga anledningar till att

undervisningen utformas som den gör. Utifrån detta kan nya metoder tas fram, tillämpas och omprövas i undervisningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Kristina Svensson

Kristina Svensson
Beslutsfattare
Signerat av: Cristina Svensson

X Malin Lundquist

Malin Lundquist
Föredragande
Signerat av: Malin Lundkvist

I handläggningen av ärendet har även utredare Daniel Nilsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Borgsmoskolan 2 i Norrköpings kommun ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 24 elever i årskurserna 4–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Borgsmoskolan 2 den 25 september 2025. Besöket genomfördes av undervisningsråd Malin Lundquist och utredare Daniel Nilsson.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Två lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektorn
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns* eller *i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.